

**Diagnostiek van gehechtheid:
Cursus in de afname en scoring van
de Attachment Story Completion Task (ASCT)**

18 november 2021 en 3 februari 2022

www.fortior.info

- van 9:30 tot 13:00 in Utrecht
- voor: pedagogen, psychologen en psychodiagnostische werkenden die met de ASCT willen gaan werken.
- trainers: Dr. Jolien Zevalkink en Drs. Dinanda Zevalkink (op 18 november 2021)
- een tweedaagse praktijkgerichte cursus in het afnemen en scoren van de ASCT
- accreditatie is toegekend door NIP K&J/ NVO OG en Registerplein; is aangevraagd bij FGzPt.

Inleiding

De Attachment Story Completion Task (ASCT: in Nederlands gehechtheidsverhalen) maakt gehechtheidsrepresentaties zichtbaar die kinderen over zichzelf en anderen hebben gevormd. De test bestaat uit een aantal basisverhaaltjes ('story stems') en een vooropgezette scène met poppetjes en andere attributen. Elk verhaaltje bevat een specifiek conflict of dilemma dat gaat over een situatie die het gehechtheidssysteem activeert, zoals angst, pijn, uitsluiting en ruzie. De ASCT is ontwikkeld door Bretherton en collega's om in kaart te brengen hoe kinderen in de verhaaltjes omgaan met de gepresenteerde conflicten en emoties en op basis daarvan een relatie te leggen met hun interne werkmodellen over gehechtheid. Het is te gebruiken als onderdeel van een volgsysteem bij de behandeling van 4- tot 10-jarige kinderen. Tevens is het te gebruiken bij adolescenten en volwassenen met een verstandelijke beperking (mentale leeftijd 4 tot 10 jaar). De volledige set bestaat uit negen verhaaltjes. Psychometrisch onderzoek toonde aan dat een set van vijf verhaaltjes eveneens een betrouwbare afnameset kan zijn. De afname van vijf verhaaltje duurt ongeveer 20 minuten en negen verhaaltjes ongeveer 30 minuten. Van de afname maakt de testleider een opname om na afloop de verhaaltjes enigszins samenvattend op te schrijven, te scoren en te interpreteren.

Inhoud van de studiedag

De training bestaat uit twee dagdelen. In de eerste bijeenkomst leer je de ASCT op een gestandaardiseerde manier af te nemen. Het tweede dagdeel focust op het bekend worden met de scoring aan de hand van het Little Piggy Narrative story stem Coding manual en de bijbehorende codeerformulieren. Na afloop van het tweede dagdeel en het bestuderen van de uitgereikte literatuur is het mogelijk om met een klinische blik de verhaaltjes inhoudelijk te beoordelen en tot een klinische interpretatie te komen over de kwaliteit van de gehechtheidsrepresentatie van het kind. Je krijgt na afloop van de cursus gelegenheid om via twee huiswerkpakketten een betrouwbare codeur te worden volgens het Little Piggy Coding System.

Wat heb je aan het eind van de cursus geleerd?

1. Je kunt uitleggen wat het doel en belangrijkste kenmerken van de ASCT zijn.
2. Je begrijpt welke zaken relevant zijn om de ASCT op een betrouwbare manier af te nemen.
3. Je hebt geleerd wat jouw valkuilen zijn tijdens het oefenen in het gestandaardiseerd afnemen van de ASCT.
4. Je hebt kennism gemaakt met de schalen en zeven categorieën (o.a. vermijding, kind representaties) van het Little Piggy Coding System (LPCS) waarmee de ASCT gescoord wordt.

5. Je begrijpt op welke aspecten je kunt letten voor een klinische interpretatie van de gehechtheidsverhaaltjes van de ASCT.
6. Je kunt beslissen of je via de huiswerkpakketten een betrouwbare codeur wilt worden van de ASCT.

Programma

Programma Afname van de ASCT cursusdeel 1

9:00	Ontvangst
9:30	Introductie ASCT
9:35	Afnameregels: algemeen
9:45	Afname bespreken: eerste vier verhaaltjes
10:15	Afname bespreken: vijf verhaaltjes
11:00	Pauze
11:15	Afname oefenen in groepjes
12:45	Plenaire nabespreking
13:00	Afsluiting
	maken van multiple choice eindtoets online

Programma Scoring & klinische interpretatie van de ASCT cursusdeel 2

9:00	Ontvangst
9:30	Bespreking eindtoets Afname. Multiple choice beginttoets
9:45	Introductie scoringssysteem + coherentie
10:55	Scoring van de schalen: vermijding en kindrepresentaties
11:00	Pauze
11:15	Scoring van de schalen: volwassen representaties, agressie en desorganisatie
12:15	Scoring van de schalen: spanning/angst, coherentie
12:45	Plenaire nabespreking
13:00	Afsluiting
	maken van multiple choice eindtoets online

Doelgroep

De cursus is bedoeld voor orthopedagogen, psychologen en psychodiagnostisch werkenden met een eigen praktijk of werkzaam bij een zorgorganisatie voor mensen met een verstandelijk beperking, in het onderwijs, de GGZ of de forensische zorg.

Toetsing

Na de eerste en de tweede bijeenkomst krijg je een multiple choice toets. De uitslag van de eerste toets wordt aan het begin van de tweede cursusmiddag besproken. De uitslag van de tweede eindtoets wordt je toegestuurd.

In verband met de toetsing is het lezen van de opgegeven literatuur (zie hieronder) verplicht.

Vorbereiding en studiebelasting

Kennis over gehechtheidsclassificaties en diagnostiekervaring in een klinische setting zijn vereist om aan de cursus te kunnen meedoen. Het lezen van de opgegeven literatuur geeft voldoende kennis over gehechtheidsclassificaties.

De studiebelasting van deze cursus bestaat uit de zeven contacturen tijdens de cursus met daarbij de tijd die men nodig heeft voor het lezen van de verplichte literatuur (ongeveer zeven uur).

Accreditatie

Accreditatie voor deze cursus is toegekend door Registerplein voor psychodiagnostisch werkenden en NIP K&J/NVO Orthopedagoog OG. Accreditatie is aangevraagd bij FGzPt.

Literatuur

Afname (18 november 2021):

- Verheugt-Pleiter, J. E., & Zevalkink, J. (2005). Gehechtheidsverhalen van een Floddertje en een mevrouw Helderder: Theoretische vragen bij de diagnostiek van regulatiestoornissen. In M. G. J. Schmeets, & J. E. Verheugt-Pleiter (Red.), *Affectregulatie bij kinderen: Een psychoanalytische benadering* (pp. 73-91). Assen: Van Gorcum.
- Woolgar, M. (1999). Projective doll play methodologies for preschool children. *Child Psychology & Psychiatry Review*, 4(3), 126-134.
- Zevalkink, J. (2005). Het meten van gehechtheidsrepresentaties bij basisschoolleerlingen: Gehechtheidsverhalen in de klinische praktijk. *Kind En Adolescent*, 26(4), 352-367.
- Zevalkink, J., & Verheugt-Pleiter, J. E. (2005). Gehechtheidsverhalen van een Floddertje en een mevrouw Helderder: De diagnostiek van gehechtheid en regulatiestoornissen bij latientiekinderen. In M. G. J. Schmeets, & J. E. Verheugt-Pleiter (Red.), *Affectregulatie bij kinderen: Een psychoanalytische benadering* (pp. 92-113). Assen: Van Gorcum.

Scoring & klinische interpretatie (2 februari 2022):

- Ammaniti, M., Speranza, A.M., & Fedele, S. (2005). Attachment in infancy and in early and late childhood: A longitudinal study. In K.A. Kerns & R.A. Richardson, *Attachment in middle childhood* (pp. 115-136). New York: The Guilford Press.
- Hodges, J., & Steele, M. (2000). Effects of abuse on attachment representations: narrative assessments of abused children. *Journal of Child Psychotherapy*, 26(3), 433-455.
- Warren, S. L. (2003) Narratives in risk and clinical populations. R. N. Emde, D. P. Wolf, D. Oppenheim (Eds.), *Revealing the inner worlds of young children: The MacArthur story stem battery and parent-child narratives* (pp. 222-239) Oxford: Oxford University Press.
- Warren, S. L., Emde, R. N., & Sroufe, L. A. (2000). Internal representations: predicting anxiety; from children's play narratives. *Am. Acad. Child Adolescent Psychiatry*, 39, 100-107.
- Warren, S. L., Oppenheim, D., & Emde, R. N. (1996). Can emotions and themes in children's play predict behavior problems? *Am. Acad. Child Adolescent Psychiatry*, 34, 1331-1337.
- Zevalkink, J. (2012). Gehechtheidsproblematiek en intergenerationele overdracht in de therapie. *Tijdschrift Cliëntgerichte Psychotherapie*, 50 (2), 114-127.

Aanbevolen literatuur scoring & klinische interpretatie

- Ammaniti, M., Speranza, A.M., & Fedele, S. (2005). Attachment in infancy and in early and late childhood: A longitudinal study. In K.A. Kerns & R.A. Richardson, *Attachment in middle childhood* (pp. 115-136). New York: The Guilford Press.
- Hodges, J., & Steele, M. (2000). Effects of abuse on attachment representations: narrative assessments of abused children. *Journal of Child Psychotherapy*, 26(3), 433-455.
- Warren, S. L. (2003) Narratives in risk and clinical populations. R. N. Emde, D. P. Wolf, D. Oppenheim (Eds.), *Revealing the inner worlds of young children: The MacArthur story stem battery and parent-child narratives* (pp. 222-239) Oxford: Oxford University Press.

Docentes

Jolien Zevalkink is ontwikkelingspsycholoog en sociaal antropoloog. Sinds november 2012 is ze docent (klinische) ontwikkelingspsychologie op de Vrije Universiteit Amsterdam. Haar belangstelling gaat vooral uit naar ontwikkelingspsychopathologie met de nadruk op onveilige gedesorganiseerde gehechtheid, het effect van therapeutische interventies en de invloed van gezinskenmerken op het ontstaan van psychologische problematiek. Daarbij heeft vooral de internaliserende problematiek van kinderen en adolescenten, zoals angst en depressie, haar aandacht. Tevens is zij betrokken geweest bij het ontwikkelen van mentaliserende therapie voor kinderen. Dit betreft een interventie die in boekvorm is verschenen (J.E. Verheugt-Pleiter, M.G.J. Schmeets, J. Zevalkink. (2010). *Mentaliseren in de kindtherapie. Leidraad voor de praktijk*. Assen: Koninklijke Van Gorcum B.V.), waarvan ook een vertaling voor de Engelstalige markt beschikbaar is. Jolien is auteur van verschillende artikelen op het gebied van ontwikkelings- en klinische psychologie. Ze is een erkend codeur van verschillende diagnostische instrumenten voor gehechtheid. Voor de NPI-reeks heeft zij bij verschillende uitgaven in de redactie gezeten en zij is tevens (co)auteur van hoofdstukken uit deze vaktherapeutische boeken.

Dinanda Zevalkink is gezondheidszorgpsycholoog en orthopedagoog generalist. Ze is sinds 1990 werkzaam in verschillende functies binnen de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking.

Haar belangstelling gaat vooral uit naar het ontwikkelingsverloop van mensen in relatie met hun omgeving. Hoe zie je de mens met een verstandelijke beperking, waar en hoe verloopt de ontwikkeling anders, hoe sluit je aan en waar moet je meer doen om een persoon in evenwicht te brengen in diens context? Daarbij is het nodig om een heldere visie te hebben en kennis over hechting, trauma en psychopathologie. Ze heeft zich een breed instrumentarium aan methoden en diagnostische kennis eigen gemaakt om creatief en passend bij de situatie, interventies in te zetten.

In 2000 heeft ze voor het eerst kennis gemaakt met prof. Anton Došen, bij de cursus Psychopathologie bij verstandelijk gehandicapte kinderen, verzorgd door de PAO. Dit heeft een basis gelegd voor het verder werken met kinderen en jongeren met ernstig probleemgedrag en psychische stoornissen.

Ze staat nog midden in de praktijk, is betrokken bij directe cliëntenzorg, geeft therapie (Oplossingsgerichte therapie, EMDR), is bezig met beleidsontwikkeling, is supervisor en geeft les bij verschillende organisaties. Naast dat zij persoonlijk plezier beleeft aan het opleiden van mensen, ziet ze dat mensen de opgedane kennis toepassen in de praktijk en dat er een

bewustwordingsproces op gang komt. Dat verhoogt de professionaliteit van de medewerker alsmede diens autonomie, welke van belang zijn in dit werkveld dat een groot beroep doet op de persoon van de professional.

Sinds november 2016 is ze werkzaam als orthopedagoog A/ opleider bij Frion.

Certificaat

Je ontvangt van FORTIOR een certificaat als bewijs van deelname.

Voor inschrijven en meer informatie: kijk op www.fortior.info